

KOMISJONI OTSUS (EL) 2017/1088,**24. märts 2017,****milles käsitletakse riigiabi SA. 35484 (2013/C) (ex SA. 35484 (2012/NN)) seoses piima- ja rasvaseaduse alusel rahastatud teatavate teadustegevuse osameetmetega***(teatavaks tehtud numbri C(2017) 1863 all)***(Ainult saksakeelne tekst on autentne)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama tähelepanekuid vastavalt eespool osutatud sättele ⁽¹⁾ ja võttes arvesse nende märkusi

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

- (1) Oma 28. novembri 2011. aasta ja 27. veebruari 2012. aasta kirjadega palus komisjon Saksamaalt täiendavat teavet põllumajandussektoris antavat riigiabi hõlmava 2010. aasta aruande kohta, mille Saksamaa esitas vastavalt nõukogu määruse (EL) 2015/1589 artiklile 26 ⁽²⁾. Saksamaa vastas komisjoni küsimustele 16. jaanuari 2012. aasta ja 27. aprilli 2012. aasta kirjadega. Saksamaa vastusest ilmses, et Saksamaa on andnud rahalist abi oma piimandussektorile, lähtudes 1952. aasta piima- ja rasvaseadusest (Gesetz über den Verkehr mit Milch, Milcherzeugnissen und Fetten, edaspidi „piima- ja rasvaseadus“).
- (2) Komisjon teatas Saksamaale 2. oktoobri 2012. aasta kirjaga, et kõnealused meetmed registreeriti teatamata abina registreerimisnumbri SA.35484 (2012/NN) all. 16. novembri 2012. aasta, 7., 8., 11., 13., 14., 15. ja 19. veebruari, 21. märtsi, 8. aprilli, 28. mai, 10. ja 25. juuni ning 2. juuli 2013. aasta kirjadega edastas Saksamaa lisateavet.
- (3) 17. juuli 2013. aasta kirjaga ⁽³⁾ teatas komisjon Saksamaale, et on otsustanud teatavate piima- ja rasvaseaduses sätestatud osameetmete suhtes alustada Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetlust (edaspidi „menetluse algatamise otsus“). Samas kirjas jõudis komisjon järeldusele, et ülejäänud osameetmed on siseturuga kokkusobivad kas ajavahemikul 28. novembrist 2001 kuni 31. detsembrini 2006 või 1. jaanuaril 2007 alanud ajavahemikul või mõlemal ajavahemikul või et edasised osameetmed ei kujutanud endast riigiabi ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses või et need jäid riigiabi eeskirjade reguleerimisalast välja.
- (4) Käesoleva otsuse esemeks olevate osameetmete kohta, st teadustegevuse osameetmed, millele menetluse algatamise otsuses viidatakse kui osameetmetele BY2, BY11, BY12 ja BY13 (edaspidi „osameetmed“), märkis komisjon, et nendel osameetmetel on kõik riigiabi tunnused ning rahastamiskõlblikud kulud vastavad kehtivate riigiabi eeskirjadega lubatud rahastamiskõlblikele kuludele (vt menetluse algatamise otsuse põhjendused 203 ja 209).
- (5) Kuid komisjon ei ole saanud Saksamaalt piisavalt teavet abi osatähtsuse kohta, eelkõige selle kohta, kas abi osatähtsus vastas kehtivate riigiabi eeskirjadega lubatud määradele (vt menetluse algatamise otsuse põhjendused 204, 205, 210 ja 211) ning seetõttu väljendas komisjon kahtlust, kas need osameetmed on siseturuga kokkusobivad (vt menetluse algatamise otsuse põhjendused 206 ja 212). Seega palus komisjon Saksamaal esitada oma märkused ja kogu teave, mis võib aidata hinnata kõnealust, alates 28. novembrist 2001 antud abi (vt menetluse algatamise otsuse põhjendus 276).

⁽¹⁾ ELT C 7, 10.1.2014, lk 8.⁽²⁾ Nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 248, 24.9.2015, lk 9).⁽³⁾ C(2013) 4457 final, parandatud 16. detsembri 2013. aasta kirjaga (C(2013) 9021 final).

- (6) Oma 20. septembri 2013. aasta kirjaga esitas Saksamaa menetluse algatamise otsust käsitlevad märkused. 22. septembri 2016. aasta ja 25. oktoobri 2016. aasta kirjadega andis Baieri põllumajandusministeerium täiendavaid selgitusi.
- (7) Menetluse algatamise otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* (*). Komisjon palus huvitatud isikutel esitada omapoolsed märkused ühe kuu jooksul. Komisjon ei saanud huvitatud isikutelt konkreetseid märkusi osameetmete kohta.

2. OSAMEETMETE KIRJELDUS

- (8) Piima- ja rasvaseadus on Saksamaa föderaalseadus, mis jõustus 1952. aastal. Tegemist on raamseadusega, mille kehtivus ei ole ajaliselt piiratud.
- (9) Piima- ja rasvaseaduse paragrahvi 22 lõikega 1 on antud Saksamaa liidumaadele (edaspidi „liidumaad“) õigus koguda meiereidelt neile tarnitavatel piimakogustel põhinevat piimamaksu.
- (10) Piima- ja rasvaseaduse paragrahvi 22 lõikega 2 on ette nähtud, et piimamaksust laekuvaid vahendeid võib kasutada üksnes
- a) kvaliteedi edendamiseks ja säilitamiseks teatud rakenduseeskirjade alusel;
 - b) hügieeni parandamiseks piima ja piimatoodete tootmisel, tarnimisel, töötlemisel ja müümisel;
 - c) piimajõudluse kontrollimiseks;
 - d) ettevõtjate nõustamiseks piimatööstusega seotud küsimustes ja kutsealase järelkasvu jooksuks piimandusalaseks täiendusõppeks;
 - e) reklaamiks, mille eesmärk on suurendada piima ja piimatoodete tarbimist;
 - f) piima- ja rasvaseaduse alusel antud ülesannete täitmiseks.
- (11) Piima- ja rasvaseaduse paragrahvi 22 lõikega 2a on ette nähtud, et erinevalt lõikest 2 võib piimamaksust saadud tulu kasutada ka:
- a) struktuursetel põhjustel kasvanud andmekogumiskulude vähendamiseks piima ja koore tarnimisel tootjalt meiereile,
 - b) meiereidevahelisel piima tarnimisel suurenenud veokulude vähendamiseks, kui see tarnimine on vajalik, et tagada varustatavate meiereide müügipiirkonnale joogipiima pakkumine, ja
 - c) kvaliteedi edendamiseks piimatoodete tsentraalsel turustamisel.
- (12) Baieris reguleerib piimamaksu kogumist ja kasutamist Baieri piimamaksu määrus (Bayerische Milchumlageverordnung).
- (13) Baieris kasutati piimamaksu, et rahastada põhjenduses 4 osutatud teadustegevuse osameetmeid, täpsemalt:
- BY 2 – „Die Erhöhung des Milchproteingehaltes durch Management und Züchtung: Eine Perspektive für Milcherzeuger, Verbraucher und Industrie“ (Piimavalgu sisalduse suurendamine majandamise ja aretamisega: võimalus piimatootjatele, -tarbijatele ja -tööstusele);
- BY 11 – „Förderung der Anpassung von Untersuchungsmethoden zur Bearbeitung spezifischer Fragestellungen sowie der Methodenentwicklung in Kooperation mit Forschungseinrichtungen und der Nutzbarmachung und des Transfers wissenschaftlicher Erkenntnisse für die bayerische Milchwirtschaft“ (Uurimismeetodite kohandamise edendamine konkreetsete küsimuste käsitlemiseks, meetodite arendamine koostöös teadusasutustega ning teaduslike andmete edastamine Baieri piimatööstusele);

(*) Vt viidet joonealuses märkuses 1.

BY 12 – Entwicklung einer anti-listeriellen, frühen Oberflächenreifungskultur für geschmierte Käse (Listeria-vastaste kultuuride väljatöötamine juustude laagerdamiseks);

BY 13 – „Überwachung von antimikrobiellen Rückständen der Milch – Etablierung des neuen Biosensor-Systems MCR3 für Routineuntersuchungen in der Praxis“ (Mikroobivastaste ainete jääkide jälgimine piimas – uue biosensorsüsteemi MCR3 loomine regulaarsete testide tegemiseks praktikas).

Viimast osameedet rahastati ka Baieri liidumaa eelarvest.

(14) Osameetmete rakendamise konkreetne õiguslik alus hõlmas ka:

— Baieri eelarve-eeskirju (Bayerische Haushaltsordnung), eelkõige artikleid 23 ja 44, samuti asjakohaseid haldusnorme (Verwaltungsvorschriften);

— Baieri põllumajandusministeeriumi kaheaastast eelarvekava, sealhulgas piima ja rasva erifondist (Sondervermögen Milch und Fett) tehtavaid kulutusi käsitlevat peatükki;

— Baieri põllumajandusministeeriumi haldusakte, millega teadusprojektid ja tehtavad kulutused kinnitati (Ausgabeermächtigung).

(15) Otsused selle kohta, milliseid teadusprojekte ellu viiakse ja piimamaksust rahastatakse, võeti vastu erilise otsustusmenetluse käigus, mis hõlmab erinevaid otsustustasandeid. Baieri piimatööstuse Landesvereinigungi (liit) juhatus (Vorstand der Landesvereinigung der bayerischen Milchwirtschaft) koostab loetelu eelvalitud projektidest ja paneb selle liidu üldkoosolekul (Mitgliederversammlung) hääletusele. Üldkoosolekul hääletatakse ka kavandatava projekti eelarve üle. Hääletuse ja Baieri põllumajandusministeeriumi kaheaastase eelarvekava alusel koostab ministeerium haldusaktid, millega kinnitatakse valitud teadusprojektide kulud (Ausgabeermächtigung). Iga projekti kohta tehakse eraldi otsus.

3. SAKSAMAA MÄRKUSED

(16) Menetluse algatamise otsuses nõutud kokkusobivustingimuste kohta esitas Saksamaa alljärgneva teabe.

BY 2 – „Die Erhöhung des Milchproteingehaltes durch Management und Züchtung: Eine Perspektive für Milcherzeuger, Verbraucher und Industrie“ (Piimavalgu sisalduse suurendamine majandamise ja aretamisega: võimalus piimatootjatele, -tarbijatele ja -tööstusele)

(17) Projekt viidi ellu ajavahemikul 2008–2012. Abisaaja oli Technische Universität München.

(18) Projekti kogueelarve oli 600 000 eurot. Rahalised vahendid jagunesid alljärgnevalt.

Tabel 1

Allikas	Eurot aastas	Eurot kokku	% kogusummast
Abisaaja omavahendid	20 000	100 000	16,67
Kontsern Theo Müller	75 000	350 000	58,33
Piimamaks (piima- ja rasvaseadus)	35 000	150 000	25

- (19) Piimamaksust saadud abi suurus oli 150 000 eurot, mis moodustas 25 % teadusprojekti kogueelarvest.

BY 11 – „Förderung der Anpassung von Untersuchungsmethoden zur Bearbeitung spezifischer Fragestellungen sowie der Methodenentwicklung in Kooperation mit Forschungseinrichtungen und der Nutzbarmachung und des Transfers wissenschaftlicher Erkenntnisse für die bayerische Milchwirtschaft“ (Uurimismeetodite kohandamise edendamine konkreetsete küsimuste käsitlemiseks, meetodite arendamine koostöös teadusasutustega ning teaduslike andmete edastamine Baieri piimatööstusele)

- (20) Projekti eesmärk oli ajakohastada olemasolevaid piima analüüsimise meetodeid ja konkreetseid piimaga seotud küsimusi sisaldavaid küsimustikke. Teadusprojekti tulemused olid mõeldud kasutamiseks Baieri piimatootjatele piima tootmisel ja piimatoodete töötlemisel.
- (21) Projekt viidi ellu ajavahemikul 2002–2011. Abi oli iga-aastane.
- (22) Projekti eelarve ja abisummad olid alljärgnevad.

Tabel 2

Ajavahemik 2002–2006

Aasta	2002	2003	2004	2005	2006
Projekti eelarve (eurodes)	332 505,30	416 945,14	616 483,19	812 433,90	587 072,90
Abi suurus (eurodes)	222 261,52	288 240,39	423 429,64	564 887,80	391 124,32
Abi osatähtsus (%)	66,84	69,13	68,68	69,53	66,62

Tabel 3

Ajavahemik 2007–2012

Aasta	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Projekti eelarve (eurodes)	378 169,60	324 134,53	376 916,07	369 009,52	409 803,32	343 753,57
Abi suurus (eurodes)	273 898,60	240 292,53	274 014,01	268 866,52	301 076,32	257 259,72
Abi osatähtsus (%)	72,43	74,13	72,70	72,86	73,47	74,84

- (23) Abisaaja oli Milchwirtschaftlicher Verein Allgäu-Schwaben e. V., mis on keskmise suurusega ettevõtja ⁽⁵⁾ (edaspidi „VKE“). Teadusuuringu tulemusi esitleti mitmel riiklikul ja rahvusvahelisel üritusel, samuti paljudes riiklikes ja rahvusvahelistes teadusajakirjades ⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ Saksamaa esitatud teabe järgi oli abisaajal 2011. aastal 154 töötajat ja tema aastakäive 9,05 miljonit eurot.

⁽⁶⁾ Baieri põllumajandusministeeriumi esitatud publikatsioonide nimekirja registreeris komisjon viitenumbri Ares(2016) 503557 all 22. septembril 2016.

BY 12 – Entwicklung einer anti-listeriellen, frühen Oberflächenreifungskultur für geschmierte Käse (Listeria-vastaste kultuuride väljatöötamine juustude laagerdamiseks)

- (24) 20. septembri 2013. aasta kirjas selgitas Saksamaa, et oli menetluse algatamise otsuse tarbeks alguses esitanud väärprojekt kirjelduse. Vea põhjustas segimine teise, sarnast pealkirja kandva projektiga, mida rahastati täielikult eravahenditest. Piimamaksust rahastatud projekti esitas kohta Saksamaa alljärgneva uue teabe.
- (25) Projekti eesmärk oli leida seoseid *listeria monocytogenesi* ja laagerdamisel kasutatavate punase värvi bakterite vahel. Projekt seisnes mikroobide baasuringus. Projekti tulemusena näidati, et *Pichia norvegensise* mõnedel tüvedel on erakordne *Listeria monocytogenesi* pärssiv võime, mis on eelnevalt teaduses kirjeldamata leid. Tulemust ei saanud kohe juustu tootmises kasutada, kuna pärssiva toime aluseks olevaid molekulaarseid omadusi tuli veel täpsustada.
- (26) Projekt viidi ellu ajavahemikul 2006–2008. Projekti eelarve oli 30 000 eurot. Seda rahastati täielikult piimamaksust.
- (27) Abisaaja oli Technische Universität München, mis on avalik-õiguslik ja mittetulunduslik kõrgharidusasutus.

BY 13 – „Überwachung von antimikrobiellen Rückständen der Milch – Etablierung des neuen Biosensor-Systems MCR3 für Routineuntersuchungen in der Praxis“ (Mikroobivastaste ainete jääkide jälgimine piimas – uue biosensorsüsteemi MCR3 loomine regulaarsete testide tegemiseks praktikas)

- (28) Projekt viidi ellu ajavahemikul 2010–2011. Rahastamiskõlblike kulude summa oli 73 234,58 eurot. Abi anti 2010. aastal ja see pärines kahest allikast: piimamaksust ja Baieri liidumaa eelarvest (Cluster Ernährung). Piimamaksust tasutud abi suurus oli 26 500 eurot ja Baieri liidumaa eelarvest (Cluster Ernährung) tasutud summa oli 26 500 eurot. Seega moodustas abi osatähtsus 72,4 %.
- (29) Abisaaja oli Milchprüfing Bayern e. V., mis on VKE⁽⁷⁾. Teadusuuringu tulemusi esitleti mitmel riiklikul ja rahvusvahelisel üritusel, samuti paljudes riiklikes ja rahvusvahelistes teadusajakirjades⁽⁸⁾.

4. RIIGIABI OLEMASOLU HINDAMINE

- (30) Menetluse algatamise otsuses on komisjon asunud seisukohale, et osameetmel on kõik riigiabi tunnused.
- (31) ETL artikli 107 lõike 1 kohaselt on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

4.1. Riigi poolt või riigi ressurssidest antav abi

- (32) Abi anti valdavalt piimamaksust. Osameetme BY13 puhul anti abi ka Baieri liidumaa eelarvest.
- (33) Baieri liidumaa eelarvest tulenevad rahalised vahendid tähendavad riigi ressursse. Piimamaksust tulenevaid rahalisi vahendeid käsitatakse samuti riigi ressurssidena ETL artikli 107 lõike 1 tähenduses alljärgnevatel põhjustel.

⁽⁷⁾ Saksamaa esitatud teabe järgi oli abisaajal 2011. aastal 158 töötajat ja tema aastakäive 14,6 miljonit eurot.

⁽⁸⁾ Baieri põllumajandusministeeriumi esitatud publikatsioonide nimekirja registreeris komisjon viitenumbri Ares(2016) 503557 all 22. septembril 2016.

- (34) Väljakujunenud kohtupraktikast ilmneb, et olukordi, kus abi annab otse riik, ei ole vaja eristada nendest olukordadest, kus seda annab riigi määratud või asutatud avalik- või eraõiguslik organisatsioon. Et soodustusi saaks käsitada abina ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, peavad need esiteks olema antud otse või kaudselt riigi ressurssidest ja teiseks olema seostatavad riigiga.
- (35) Eespool kirjeldatud meetmete puhul on selge, et maksu kogutakse föderaalseaduse – piima- ja rasvaseaduse – alusel, arvestades Baieri piimamaksu määrust.
- (36) Täpsemalt on piima- ja rasvaseaduse paragrahvi 22 lõike 1 esimese lausega ette nähtud, et liidumaade valitsused võivad Landesvereinigungi või kutseorganisatsioonidega konsulteerides koguda piimasektori edendamiseks meiereidelt, piimakogumispunktidelt ja koorejaamadelt ühiselt maksu.
- (37) Piima- ja rasvaseaduse paragrahvi 22 lõike 1 teise lause kohaselt võivad liidumaade valitsused Landesvereinigungi või kutseorganisatsioonide taotlusel koguda ühiselt maksu kuni 0,2 senti tarnitud piima kilogrammi kohta. Seega jääb maks ilmselgelt liidumaade valitsuste volialasse.
- (38) Piimamaksu kogumise õiguslikuks aluseks Baieris on Baieri piimamaksu määrus, millega reguleeritakse maksu kogumise üksikasju, sealhulgas selle suurust. Seega reguleerib piimamaksu kogumist Baieri liidumaa valitsus ehk riik. Toodud järeldusega on kooskõlas ka tõik, et kõnealune määrus võetakse vastu piimasektori asjaomase Landesvereinigungiga konsulteerides.
- (39) Käesoleval juhul kogutakse maksu eraettevõtjatelt – meiereidelt. Maksust saadav tulu laekub Baieri liidumaa eelarvesse ning seejärel kasutatakse seda teadustegevuse osameetmete rahastamiseks. Seetõttu käsitatakse seda riikliku kontrolli all olevana.
- (40) Komisjon leiab, et piimamaksufondist rahastatavaid meetmeid toetatakse riigi ressurssidest ja on seostatavad riigiga.

4.2. Ettevõtjad/Valikuline eelis

- (41) Abisaajad olid: Technische Universität München (osameetmed BY 2 ja BY 12), Milchwirtschaftlicher Verein Allgäu-Schwaben e. V. (osameede BY 11) ning Milchprüfing Bayern e. V. (osameede BY 13).
- (42) Technische Universität München on avalik-õiguslik teadusorganisatsioon. Osameetme BY 2 puhul tuleb teda käsitada ettevõtjana, sest ta tegeles majandustegevusega, nimelt lepingulise teadustegevusega põllumajanduse valdkonnas eesmärgiga jõuda praktiliste tulemusteni, mida piimatootjad ja meiereid saaks kasutada piima tootmisel. Nimetatud tegevuse majanduslikku iseloomu rõhutab asjaolu, et seda teadusprojekti rahastasid ka eraettevõtjad (kontsern Theo Miller, vt põhjendus 18). Järelikult tegeles teadusorganisatsioon lepingulise teadustegevusega ja edastas teadusuuringu tulemused ettevõtjatele.
- (43) Osameetme BY 12 puhul ei saa Technische Universität Münchenit käsitada ettevõtjana, sest tema tegevusel (sõltumatu teadusuuring põhjalikumate teadmiste saamiseks mikroobide valdkonnas) ei olnud majanduslikku iseloomu. Nagu on märgitud põhjenduses 24, esitas Saksamaa selle osameetme kohta uut teavet, mida ei hinnatud menetluse algatamise otsuse tegemisel. Uue teabe kohaselt on osameetme BY 12 teadusprojekt seotud sõltumatu teadustegevusega, nimelt mikroobide baasuuringuga, millel ei ole otsest praktilist väljundit.
- (44) Milchwirtschaftlicher Verein Allgäu-Schwaben e. V. (osameede BY 11) ja Milchprüfing Bayern e. V. (osameede BY 13) on Baieri piimatootmist ja -töötlemist esindavad organisatsioonid, mis on olemuselt eraõiguslikud ning tegelevad mitmesuguse Baieri piimatootjatele, -töötlejatele ja teistele piimasektoris tegutsejatele huvi pakkuva lepingulise majandustegevuse ja erinevate teenuste osutamise. Osameetmete BY 11 ja BY 13 puhul tegelesid nad lepingulise teadustegevusega põllumajanduse valdkonnas eesmärgiga jõuda praktiliste tulemusteni, mida piimatootjad ja meiereid saaks kasutada piima tootmisel. Saksamaa on nad kvalifitseerinud VKEdeks.

- (45) Need kolm väljavalitud abisaajat said ettevõtjatena valikulise eelise, kuna nende majandustegevuse osaks olevate projektide kulud, mis tavaliselt tuleks kanda nende endi eelarvetest, tasuti riigi eelarvest ja piimamaksust pärit vahenditest.

4.3. Konkurentsi kahjustamine ja mõju kaubandusele

- (46) Euroopa Kohtu praktika põhjal kahjustab ettevõtja konkurentsipositsiooni tugevnemine riigiabi andmise tagajärjel tavaliselt konkurentsi konkureerivate ettevõtjate jaoks, sest nemad ei saa abi ⁽⁹⁾. Liidusisesele kaubandusele avatud turul tegutsevale ettevõtjale antav abi võib kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust ⁽¹⁰⁾. Aastatel 2001–2012 saavutas põllumajandustoodetega kauplemine liidus suure ulatuse. Näiteks kombineeritud nomenklatuuri rubriiki 0401 (piim ja röõsk koor, kontsentreerimata, suhkru- või muu magusainelisandita) ⁽¹¹⁾ liigitatavate toodete liidusisene import ja eksport moodustas 2011. aastal vastavalt 1,2 miljardit eurot ja 957 miljonit eurot ⁽¹²⁾.
- (47) Käesolevas otsuses hinnatud osameetmete eesmärk on toetada lepingu alusel tehtavaid rakendusuringuid põllumajandus-, eelkõige piimasektoris. Ulatuslikku piimatoodetega kauplemist silmas pidades võib seega lähtuda sellest, et kõnealused osameetmed kahjustavad või ähvardavad kahjustada konkurentsi ja võivad kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust.

4.4. Järeldus abi olemasolu kohta

- (48) Seega võib järeldada, et osameetmed BY2, BY11 ja BY13 kvalifitseeruvad riigiabiks ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, kuid osameetmed BY12 ei kvalifitseeru riigiabiks, kuna abisaaja ei tegelenud majandustegevusega.

5. ABI SEADUSLIKKUSE HINDAMINE

- (49) ELTL artikli 108 lõike 3 kohaselt kohustuvad liikmesriigid informeerima komisjoni kõikidest plaanidest abi määramise kohta ega tohi abi anda enne, kui komisjon on andnud sellele oma heakskiidu (rakendamiskeeld). Saksamaa ei teavitanud komisjoni osameetmetest BY2, BY11 ja BY13 enne nende rakendamist.
- (50) Osameetmed BY2, BY11 ja BY13 on uus abi määruse (EL) 2015/1589 artikli 1 punkti c tähenduses. Täidetud ei ole ükski olemasoleva abi tingimus. Eelkõige ei ole see abi määruse (EL) 2015/1589 artikli 1 punkti b alapunkti i tähenduses olemasolev põhjusel, et seda rakendati pärast ELTL jõustumist (osameetmed BY 2 rakendati 2008. aastal, osameetmed BY 11 rakendati 2002. aastal ja osameetmed BY 13 rakendati 2010. aastal) ning kümneaastane aegumistähtaeg ei ole möödunud (aegumistähtaja kulgemine katkes 28. novembril 2011, vt menetluse algatamise otsuse põhjendus 152).
- (51) Seega, kuna sellest uuest abist ei teavitatud komisjoni enne abi rakendamist, on tegemist ebaseadusliku abiga.

6. HINNANG OSAMEETMETE KOKKUSOBIVUSELE SISETURUGA

- (52) ELTL artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt võib siseturuga kokkusobivaks pidada abi teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.
- (53) Vastavalt ebaseadusliku riigiabi hindamise suhtes kohaldatavate eeskirjade kindlaksmääramist käsitlevale komisjoni teatisele, ⁽¹³⁾ tuleb igasugust ebaseaduslikku abi, st abi, mida on antud vastuolus ELTL artikli 108 lõikega 3, hinnata kooskõlas eeskirjadega, mis kehtisid abi andmise ajal.

⁽⁹⁾ 17. septembri 1980. aasta kohtuotsus, Philip Morris Holland BV vs. komisjon, 730/79, EL:C:1980:209, punktid 11 ja 12.

⁽¹⁰⁾ Vt eelkõige 13. juuli 1988. aasta kohtuotsus, Prantsusmaa vs. komisjon, 102/87, EL:C:1988:391.

⁽¹¹⁾ Komisjoni 9. oktoobri 2012. aasta rakendusmäärus (EL) nr 927/2012, millega muudetakse tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühist tollitariifistikku käsitleva nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa (ELT L 304, 31.10.2012, lk 1).

⁽¹²⁾ Allikas: Eurostat.

⁽¹³⁾ Komisjoni teatis ebaseadusliku riigiabi hindamise suhtes kohaldatavate eeskirjade kindlaksmääramise kohta (EÜT C 119, 22.5.2002, lk 22).

- (54) Konkreetset suunised on kehtestatud teadustegevuseks antava abi kohta. Ajavahemikul 28. november 2001 – 31. detsember 2006 antud abi tuleb hinnata, arvestades ühenduse raamistikku uurimis- ja arendustegevuseks antava riigiabi kohta ⁽¹⁴⁾ (edaspidi „ühenduse 1996. aasta raamistik“). Pärast 1. jaanuari 2007 antud abi tuleb hinnata, arvestades ühenduse raamistikku teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi kohta ⁽¹⁵⁾ (edaspidi „ühenduse 2007.–2013. aasta raamistik“).
- (55) Osameetmed BY2, BY11 ja BY13 kvalifitseeruvad rakendusuuringuks, mis on määratletud ühenduse 1996. aasta raamistiku I lisa teises lõigus ja ühenduse 2007.–2013. aasta raamistiku punkti 2.2 alapunktis f, kuna nende osameetmete eesmärk oli piimatooteid ja tootmisprotsesse käsitlevate teadmiste märkimisväärne täiustamine ja hankimine ning neil oli praktiline mõju piimasektorile. Nimetatud teadusprojektide tulemusi said piimasektoris tegutsevad ettevõtjad vahetult kasutada oma tootmistsüklites eesmärgiga parandada valmistatavate piimatoodete kvaliteeti. Näiteks käsitles osameetmega BY 2 seotud teadusprojekt piimavalgu sisalduse suurendamist ja selle projektiga olid vahetult seotud eraettevõtjad. Osameetmega BY 11 seotud teadusprojekt käsitles piimakvaliteedi kaasaegset analüüsimist ning osameetmega BY 13 seotud teadusprojekt käsitles uue biosensorsüsteemi loomist regulaarsete testide tegemiseks praktikas.
- (56) Rahastamiskõlblike kulude kokkusobivust on menetluse algatamise otsuses juba positiivselt hinnatud (vt menetluse algatamise otsuse põhjendused 203. ja 209). Seega tuleb veel hinnata abi osatähtsust (vt menetluse algatamise otsuse põhjendused 204, 205, 210 ja 211) (vt käesoleva otsuse põhjendus 5).

Osameede BY 2

- (57) Osameedet BY 2 tuleb hinnata, arvestades ühenduse 2007.–2013. aasta raamistikku, kuna abi anti ajavahemikul 2008–2012.
- (58) Ühenduse 2007.–2013. aasta raamistiku punkti 5.1.2 alapunkti b kohaselt võib abi osatähtsus rakendusuuringute puhul ulatuda kuni 50 %. Osameetme BY 2 puhul oli abi osatähtsus 25 % (vt käesoleva otsuse põhjendus 19) ning jäi seega õigusaktidega lubatud vahemikku.
- (59) Seetõttu võib järeldada, et osameede BY 2 on siseturuga kokkusobiv, kuna järgitud on ühenduse 2007.–2013. aasta raamistiku punkti 5.1.2 alapunktis b sätestatud abi osatähtsust.

Osameede BY 11

- (60) Kuna osameedet BY 11 rakendati 2002. aastast 2011. aastani, siis tuleb seda abi hinnata mõlema teadustegevuseks antavat abi käsitleva suunise kohaselt: ühenduse 1996. aasta raamistikku tuleb arvestada 28. novembrist 2001 kuni 31. detsembrini 2006 kestnud rakendamise suhtes ning ühenduse 2007.–2013. aasta raamistikku 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2011 kestnud rakendamise suhtes.
- (61) 28. novembrist 2001 kuni 31. detsembrini 2006 kestnud rakendamisel oli rakendusuuringuteks antava abi lubatud osatähtsus 50 % (ühenduse 1996. aasta raamistiku punkt 5.3). Kümme täiendavat protsendipunkti oli lubatud juhul, kui abi anti VKE-le (ühenduse 1996. aasta raamistiku punkt 5.10.1). Veel kümme protsendipunkti oli lubatud juhul, kui projekti tulemusi levitati laialdaselt ja avaldati (ühenduse 1996. aasta raamistiku punkti 5.10.4 alapunkt c). Osameetme BY 11 raames antud abi vastab nendele abi osatähtsuse eeskirjadele, kuna abi anti VKEdele ning tulemusi esitleti erinevatel rahvusvahelistel ja riiklikel teadusüritustel, samuti publikatsioonides ning see moodustas vähem kui 70 % rahastamiskõlblikest kuludest (vt käesoleva otsuse põhjendus 22 ja tabel 2).
- (62) 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2011 kestnud rakendamisel oli rakendusuuringuteks antava abi lubatud osatähtsus 50 % (ühenduse 2007.–2013. aasta raamistiku punkti 5.1.2 alapunkt b). Kümme täiendavat protsendipunkti oli lubatud juhul, kui abi anti VKE-le (ühenduse 2007.–2013. aasta raamistiku punkti 5.1.3 alapunkt a). Veel 15 protsendipunkti kuni abi 80 % ülemmäärani oli lubatud juhul, kui projekti tulemusi levitati laialdaselt ja avaldati (ühenduse 2007.–2013. aasta raamistiku punkti 5.1.3 alapunkt c). Osameetme BY 11 raames antud abi vastab nendele abi osatähtsuse eeskirjadele, kuna abi anti VKEdele ning tulemusi esitleti erinevatel rahvusvahelistel ja riiklikel teadusüritustel, samuti publikatsioonides ning see moodustas vähem kui 75 % rahastamiskõlblikest kuludest (vt käesoleva otsuse põhjendus 21 ja tabel 3).

⁽¹⁴⁾ Ühenduse raamistik uurimis- ja arendustegevuseks antava riigiabi kohta (EÜT C 45, 17.2.1996, lk 5).

⁽¹⁵⁾ Ühenduse raamistik teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi kohta (ELT C 323, 30.12.2006, lk 1).

- (63) Abisaaja Milchwirtschaftlicher Verein Allgäu-Schwaben e. V kvalifitseerub VKEks, kuna selle töötajate arv ja aastakäive jäävad allapoole komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitusel, mis käsitleb mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemist, ⁽¹⁶⁾ sätestatud künniseid (vt põhjendus 23). Samas põhjenduses viidatud erinevate rahvusvaheliste ja riiklike teadusürituste ja -publikatsioonide loetelus on märgitud ligikaudu 38 avalikku loengut ja 29 publikatsiooni.

Osameede BY13

- (64) Osameedet BY 13 tuleb hinnata, arvestades ühenduse 2007.–2013. aasta raamistikku, kuna abi anti 2010. aastal.
- (65) Rakendusuuringuteks antava abi lubatud osatähtsus oli 50 % (ühenduse 2007.–2013. aasta raamistiku punkti 5.1.2 alapunkt b). Kümme täiendavat protsendipunkti oli lubatud juhul, kui abi anti VKE-le (ühenduse 2007.–2013. aasta raamistiku punkti 5.1.3 alapunkt a). Veel 15 protsendipunkti kuni abi 80 % ülemmäärani oli lubatud juhul, kui projekti tulemusi levitati laialdaselt ja avaldati (ühenduse 2007.–2013. aasta raamistiku punkti 5.1.3 alapunkt c). Osameetme BY 13 raames antud abi vastab nendele abi osatähtsuse eeskirjadele, kuna abi anti VKEdele ning tulemusi esitleti erinevatel rahvusvahelistel ja riiklikel teadusüritustel, samuti publikatsioonides ning see moodustas vähem kui 75 % rahastamiskõlblikest kuludest (vt käesoleva otsuse põhjendused 26 ja 27).
- (66) Abisaaja Milchprüfing Bayern e. V kvalifitseerub VKEks, kuna selle töötajate arv ja aastakäive jäävad allapoole komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitusel, mis käsitleb mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemist, ⁽¹⁷⁾ sätestatud künniseid (vt põhjendus 29). Samas põhjenduses viidatud erinevate rahvusvaheliste ja riiklike teadusürituste ja -publikatsioonide loetelus on märgitud ligikaudu 12 avalikku loengut ja 12 publikatsiooni.

Järeldus abi osameetmete siseturuga kokkusobivuse kohta

- (67) Seega võib järeldada, et osameetmed BY 2, BY 11 ja BY 13 on siseturuga kokkusobivad,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Osameede BY 12 ei kujuta endast riigiabi ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 2

Riigiabi, mida Saksamaa andis ebaseaduslikult alates 28. novembrist 2001 kuni 31. detsembrini 2012 osameetmeteks BY 2, BY 11 ja BY 13, rikkudes ELTL artikli 108 lõiget 3, on ELTL artikli 107 lõike 3 punkti c järgi siseturuga kokkusobiv.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Saksamaa Liitvabariigile.

Brüssel, 24. märts 2017

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Phil HOGAN

⁽¹⁶⁾ ELTL 124, 20.5.2003, lk 36.

⁽¹⁷⁾ ELTL 124, 20.5.2003, lk 36.